

Klasa 8c. Historia świata i Polski w II połowie XX wieku.

Proszę o przesłanie zrealizowanych zadań na adres e-mail: agnieszka.321@wp.pl lub zdjęcia na telefon – 511 842 420 do 26 maja 2020 r. Proszę o wpisywanie na przesyłanych pracach imienia i nazwiska, klasy oraz numeru części.

Uwaga. Proszę przysłać odpowiedzi na zadawane polecenia. Podawać imię, nazwisko i klasę. Brak pracy jest równy z oceną niedostateczną.

Uwaga. Każdy z uczniów, niedostarczający pracy otrzyma ocenę niedostateczną za jej brak. Proszę pamiętać. Niedługo wystawiamy oceny na koniec roku.

Część XIV. Historia świata 1961-1991.

Przypomnienie wiadomości.

Świat po II wojnie światowej podzielił się na dwa zwalczające się bloki. Świat wolny był reprezentowany przez USA, a „imperium zła” przez Socjalistyczny Związek Radziecki. Naprzeciw siebie stanęły dwa pakti militarne: NATO – Pakt Północnoatlantycki kontra Układ Warszawski. Polska znalazła się w obozie kierowanym przez Związek Radziecki (była członkiem Układu Warszawskiego).

1. Wojna prowadzona przez te dwa obozy została nazwana „zimną wojną”. To nie było bezpośrednie starcie zbrojne między stronami. Walczono, używając innych elementów. Oto one:
 - symboliczny – Mur Berliński oddzielający świat wolny od zniewolonego. Był symbolem podziału świata.
 - strachu – kryzys kubański. Po rewolucji na Kubie Fidela Castro Związek Radziecki zamontował tam rakiety z głowicami nuklearnymi. Moskwa chciała zastraszyć Amerykanów. Po wielodniowych negocjacjach wycofała broń.
 - prestiżu (kto lepszy) – w 1969 roku Amerykanie, jako pierwsi lądują na Księżycu.
 - pieniądza – wyścig zbrojeń, kto wyda więcej pieniędzy na broń, ale liczy się jej jakość.
 - technologiczny – postęp w nauce, technice, kto skonstruuje lepszą broń, niż przeciwnik.
 - podporządkowania – które z państw silniej uzależni od siebie inne państwa np. Iran to klęska Amerykanów, Afganistan – porażka Rosjan.
 - sportowy – bojkot olimpiad w Los Angeles i w Moskwie.
 - program wojen gwiazdnych - taka ściema, że Amerykanie mają taką technologię, dzięki której mogą niszczyć pociski przeciwnika laserami, zainstalowanymi w kosmosie.
2. Burza zamieniła się w tornado. Związek Radziecki bronił się przed rozpadem. „Pierestrojka” Michaiła Gorbaczowa nie sprawdzała się. Państwo przechodziło gigantyczny kryzys finansowy. Hasło Rosjan zostało wywieszane na fladze „Ratujmy, co się da!”. W 1989 roku przez Europę przeszła „Jesień Ludów”. W europejskich krajach podporządkowanych Moskwie, władza komunistyczna upadła. W Czechach wybuchła tak zwana „rewolucja aksamitna”, polegająca na pokojowym przejściu władzy. Jedynym krajem, gdzie doszło do walk między opozycją a władzą, była Rumunia. Rosja straciła wpływy na Litwie, Łotwie, Estonii, Węgrzech, Bułgarii, Rumunii,

Polsce, Czechosłowacji, Niemczech Wschodnich – Niemieckiej Republice Demokratycznej (która połączyła się z Republiką Federalną Niemiec). Niepodległość uzyskały Białoruś i Ukraina.

Borys Jelcyń przejął władzę po Michaiile Gorbaczowie. Został pierwszym prezydentem Rosji. Pierwszy krok został zrobiony przez Rosjan. Powstała silna i prężna władza, skoncentrowana w ręku jednego człowieka – prezydenta. By nie dopuścić do większych strat i wpływów, w 1991 roku, dzięki Rosji, powstała Wspólnota Niepodległych Państw, skupiająca byłe republiki Związku Radzieckiego.

Ćwiczenie.

Zapisz polecenia w zeszycie (pytania są do części XIII i XIV).

1. Wyjaśnij terminy: Lista Krajowa, sejm kontraktowy, Jesień Ludów, okrągły stół.
2. Do podanych dat dopisz wydarzenia historyczne: 1989 r., 1990 r., 1991 r.
3. Podaj, jakie czynniki doprowadziły do rozpadu Związku Radzieckiego?

Część XV. Polska w okresie przemian ustrojowych.

1. Po roku 1989 w Polsce panowała hiperinflacja (całkowite załamanie systemu finansowego kraju). Wartość pieniądza była żadna. Nowym ministrem finansów w rządzie Tadeusza Mazowieckiego został Leszek Balcerowicz. Sejm 28 grudnia 1989 roku przyjął tzw. „plan Balcerowicza”. Zakładał on budowę gospodarki wolnorynkowej (nieplanowanej przez władze państwowe), dopuszczenie konkurencji, prywatyzację (fabryki miały przejść w ręce prywatne) zakładów przemysłowych, wzrost cen prądu, benzyny i gazu. Był to plan, którego celem były likwidacja hiperinflacji i kryzysu gospodarczego w Polsce. Były też ujemne skutki – bezrobocie w tym czasie sięgnęło 30 %, zamykano zakłady pracy. Planowi sprzeciwiały się związki zawodowe. Organizowano strajki. Plan jednak konsekwentnie był realizowany.
2. Denominacja – 1 stycznia 1995 roku – element „planu Balcerowicza”. Wprowadzono nową jednostkę pieniężną o nazwie „złoty” i symbolu pln. Jeden złoty miał odpowiadać 10 tysięcy starych złotych.
3. Powstaje ustrój współczesnej Polski. W 1990 roku Lech Wałęsa został pierwszym prezydentem, wybranym w wyborach powszechnych. Jego poprzednik Wojciech Jaruzelski zrezygnował z pełnienia funkcji prezydenta. W 1992 roku uchwalono konstytucję zwaną „Małą Konstytucją”. Wprowadzała ustrój demokratyczny, gospodarkę wolnorynkową, trójpodział władzy. Prezydent otrzymał prawo weta do ustaw, możliwość rozwiązania parlamentu. Konstytucję obowiązującą do dziś uchwalono w 1997 roku.
4. Ważne dla przyszłości Polski! Polska wstąpiła do Sojuszu Północno-Atlantyckiego 8 lipca 1997 roku. Będzie w sojuszu wojskowym m.in. z USA. Polska wstępuje do Unii Europejskiej 1 maja 2004 roku, co będzie ważne dla rozwoju gospodarki, nauki, techniki. 17 września 1993 roku Towarzysze z Rosji – wojska rosyjskie opuściły teren państwa polskiego (stacjonowali w Polsce od 1944 roku).
5. To, co podzieliło Polaków po 1989 roku. Gruba kreska – slogan polityczny wywodzący się z przemówienia premiera Tadeusza Mazowieckiego podczas obrad sejmu kontraktowego. Mówił on o odcięciu się od poprzednich rządów. Jego przeciwnicy uznali, że działacze komunistyczni,

funkcjonariusze Służby Bezpieczeństwa nie będą karani. Wprowadzono dekomunizację, czyli zakaz pełnienia funkcji państwowych przez działaczy komunistycznych, ich rozliczenie polityczne, historyczne i prawne. Wprowadzono lustrację – proces mający ujawnić pracę w organach UB/SB, organizacjach politycznych np. PZPR. W 1992 roku na liście agentów znalazło się nazwisko Lecha Wałęsy. Było to powodem upadku rządu Jana Olszewskiego, który spowodował zahamowanie procesu lustracji.

Proszę przepisać lub wydrukować i wkleić obie lekcje do zeszytu, a odpowiedzi na polecenia przesłać na adres e-mail: agnieszka.321@wp.pl lub zdjęcia na telefon – 511 842 420 do 26 maja 2020 r.